

τὶς γυναῖκες. Ἡ αὐτὴ ἦταν πολὺ μεγάλη
 καὶ ἐπὶ πηγαῖναι ἐπερίπατο ἀπὸ τὴν
 μὴ ἀκρο ἐπὶ οὐρανὸν. Πολλὰ πρῶτα
 παίρνει φυλακισμένους γὰρ ἀνάκριση
 καὶ ὑπερὰ ἀπὸ πολλὰς ὥρες
 τοὺς φέρειν ἐπὶ πεθαμένους ἀπὸ
 τοῦ ζῦλο πού τοὺς δίναν. Ὄταν βρῶσαν
 τοὺς ἀκρο ἐπὶ, βλέπαμε ἐπὶ πού
 φαινόταν ζῆτος. Ἰσοῦσε μὴ μίση καρπαρνεία,
 βανδαλία μίση καὶ κόκκινες κάρτες.
 Ἰσχυρὰν μορφωμένους καὶ ὄλες μὴ
 λέγαμε ποιοῦς γὰρ εἶναι αὐτὸς ὁ φυλακισ-
 μένος. Μὲτα εἶχε πολλοὺς κρατούμενους ἀπὸ
 τοῦ Ἰσοῦ, τὴν Ἰσοῦ καὶ ἀπὸ ἀλλὰ νηδῆα.
 Μὴ μὲτα ἐρρεται ὁ μικρὸς Στέλιος
 μὲ μὴ καρπαρνεία ἐπὶ ζῆτος. Τὴν
 δίνει ἐπὶ μαφία, καὶ τὴν λέει "Ἰσοῦ
 παρακαλέω κάποιος, γὰρ πάρτε τὴν καρπαρνεία".
 Ἡ μαφία τὴν πηρὲ καὶ πᾶν ζῆτος
 κοντέρβα κρέας. Ἰσχυρὰ τὴν Ἰσοῦ μὴ,
 καὶ πού καὶ ἐπὶ, κάποιος μὴ
 πρόβει. Αὐτὸ μὴ καὶ κάθε μὴ. Ἰσοῦ
 ὄπριος καὶ πότε κρέας ἀπὸ κοντέρβα.
 Ἰσοῦ καὶ, ὄπριος ἡ μὴ μὴ, ὄπριος

νά πρήζονται τα πόδια της και σταματήσει
 η Ιορδάνη να γρινιάσει πού πένουσε.
 Αλλά δεν ξέρουμε και ποιος μας τα έβγαλε.
 Σίγοι, βίγοι αρθίβαλε να γρινιάσουμε όλους
 τους κρατούμενους και αρθίβαλε να
 μου βγάλουν τα ρούχα τους τα κουρελιασμένα
 να τα μπαθώρω. Τώρα βλέπουμε^{σε} πού έβρισκα
 τις κλωστές, δεν θυμάμαι.

ξ Μια μέρα με φωνές, γρινιοί μας κλείνουν
 όλους στους θαλάμους. Ήρθε έναν
 κουρούμο για φυλακή. Μετά αφού τον
 βάλανε στο κελί του, μαθαίνουμε πως
 ήταν ένα αγόρι 16 χρονών. Αυτό το
 παιδί το παίρνανε για ανάκριση και
 το γρίσανε πεθαμένο, από το θυτό. Ξέ-
 λίγες μέρες βλέπουμε τον πατέρα για
 να κοιμηθεί το παιδί, γιατί την άλλη
 μέρα θα το τυφεκίσανε. Αυτό το αγόρι
 το βρήκανε οι Ιταλοί επάνω σε ένα
 δέντρο και έκανε βήματα στους αντάρτες
 για να φύγουν, όπως και έφυγαν. Τώρα
 η θέση του ήταν φοβερή. Όταν μαθαίμε
 πως θα τυφεκίσαν το παιδί το πρώτο,
 αρθίβαλε όλες αφιπτερές τα κλάματα και
 να προδύφονται. Εγώ δεν ξέρω πως βρέθηκε

και είχα παρβένι την βύραση, ίσως την
 πηρέ η μάνα μας. Πάρνω και εγώ τη
 βύραση και αρχίζω να διαβάζω παρκαθήκη
 και ότι άλλο μπορούσα. Όλες οι κοπέλες
 γονατιστές παρακαλούσαν να δοθεί φάρη στο
 παιδί, να γλυτώσει τον τυφεκισμό. Το
 πρωί σηκώθηκαμε όλες με αγωνία να
 δούμε τι έγινε. Μας είπαν πως του
 δόθηκε φάρη και έτσι γλύτωσε. Μετά
 στην φυλακή, παρέλασα να γραφω πως
 ο δεξιοφύλακας, ο πρώτος, λεγόταν
 Αποτάντο και ήταν πολύ κακός. Στην
 αρχή όταν μας φυλάκιζαν, μας είπε να
 ανέβουμε στο πάνω πάτωμα οι κοπέλες
 μα να καθαρίζουμε φακές. Πήγαμε όλες.
 Αυτός λοιπόν ερχόταν κοντά μου και μου
 έλεγε: "τον Τσάιρη θα τον πιάσουμε και
 θα τον σκοτώσουμε". Εγώ έτρεφα, αφού
 στο τέλος του είπα: "αν μπορείτε πιάστε τον."
 Άλλη φορά δεν ξαναέβηκα, αλλά ούτε μου
 είπαν να ανέβω.
 Ήταν και άλλοι δυο αυτοί ήταν καλοί.
 Στην πόρτα που πήγαινα να βειάω τα ρούχα
 μας, έφω δεν με άφηνε ο σταλός να
 τα ανοίξω. Και εγώ από την ανοίπωση

βτα' εβώρουφα ἐκρυβα τόσα πράγματα.

Αλλά η' ἔλεγε ὅπως τὰ ἔπαιρνε τὰ
ἔβαζε βσὸ νερό, και δεν τὰ διαβαζε.

§ Μέντα βση φυλακή πταν ἕνας κομπεταινιος
απο' τὰ ψοφά. Ηταν ποδυ κωμικός και
ἔκανε βτα ^{διαλέγματα} διαλέγματα πολλὰ νούμεροι και
μελουόαφο και ερρόνταν κοντα μαις και μίας
ἔλεγε "ἀγ as εἶρα και εγὼ ἕναν δικόμου
να με φωνάζε και μένα βσιν πόρτα"
τὸ ἔλεγε με πόνο μεγάλο. ἔλεγε και εγὼ
απο' μένα μου, αν μίας βγαδουν πιο
μπροστά εἰας θα του κανω ἕνα δεμα να
του φέρω. § Μια μέρα ερχεου ο Στελιος
και μου φέρνει να μπαλωσω και
ρούφα. Μένα βε αυτα ἦταν και ἄ^{οι}
κόκκινες καλτεές και ἔτσι μάθαμε
ποιός εβσελνε τὰ τροφιβα.

§ Ο καιρός παρνύβε, ο Σταλός που
διαβαζε τὸν κατόλογο καιε πρωί
βυχνά αναβανε βσο μπαλκόνι και
φωναζε τὰ ονόματα β'σωτους που
ἔβγαναν γιατί ὄλο και βγανανε απο'
λίγο, λίγο πότε δύο πότε τρεῖς. Ἦγ
ἔλεγε πότε θα μας φωνάζουν και μαις.
Ἐρριβε να κυκλωφορεῖ μένα η' φήμη πως

Θα βλέπανε εφόρια αρκετούς, δεν ξέραμε
 αν ηράβταν και μεις μέρα β' αυτούς:
 Μια μέρα έρχεται ο Ξέλιος και μου
 φέρνει ένα βεντόνι και με παρακαλούσαν
 να το κάνω βακουλίου. Ενώ τα ετοιμάβα
 και καταλάβαμε πως θα έφρχε και ο
 Ξένος με την κομπορνύνα και τις κοκκινές
 κάρτες. Και πράγματι βέ λίγες μέρες
 βλέπουμε όρους ήταν για εφόρια, 2-3
 από το Παμόνα, τους οίλους δεν τους
 ξέραμε. Και όταν είχαμε εφω εφίς
 οι γυναίκες, έρχεται ο Ξένος κοντά μου
 και με χαιρετάει και μου λέει να
 είμαι υπέρηφανα για τον αδελφό του
 Επίως πήχε και βίν μητέρα ρίας,
 την χαιρετάει και βέ κείνη τα ίδια είπε.

§ Ξυά-βιγιά έφταβε και το Πάισα του 412,
 το πρωί του Πάισα μετά την λειτουργία
 γιατί κάθε Κυριακή γινότανε λειτουργία
 για το βρατό. Μετά λοιπόν από την
 λειτουργία βλέπουμε όρους τους μεγάλους
 αφωσιατικούς με τις γαλάσιες καρδέλες
 κρέμασμένες στο βήθος τους, και πήγαιναν
 βέ όρους τους θαλάμους. Έρχονται και στο
 δικό μας, μιάς μπαίνουν μέσα λέει αωτός

που τους ενόδεσε, «από δω η μάγια
και βορέλοι Ζαΐνια», και έδωσε εφιάς
που είχανταν κοντά στην πόρτα. Τότε
αυτοί μας κάνανε υπόκληση και προχώρησαν
στο βάθος. Το Παύλο μας δώσανε καλό
φαγητό και γλυκό.

Σήμερα τρεις μινές που είχανταν φυλακή.
Μια Κυριακή πρωί την ώρα που γινότανε
η λειτουργία, οι γυναίκες είχανταν μέσα. Ενώ
βσκεφόμαστε στην πόρτα. Έρχεται ο Παύλος
που διάβαζε τα ονόματα και μου λέει:
«Έσείς οι αδελφές φεύγετε, όταν τελειώση
η λειτουργία θα σας φωνάξω τα ονόματα.
Καταλαβαίνετε την φωνή μου, το φωνάξω
σε όλες μέσα στο θάλαμο. Παπές, πενήματα,
φορέαμε από την φωνή μας. Θα φωνάξω
μόνο οι αδελφές, οι γυναίκες και
μητέρες μόναν. Μόλις τελειώσε η λειτουργία
μας φωνάξει, ετοιμάσατε τα πράγματα μας.
Οι μητέρες μας κλαίανε από την φωνή
τους. Σε λίγο μας φωνάζουν να βρούμε
έξω. Ενώ από την φυλακή ήταν μια
μικρή πλατεία. Εκεί μας περίμενε το
αυτοκίνητο. Ανεβήκαμε και ξεκινήσαμε όταν
φτοίσαμε στο Κοιλόβασι, πολύ φάρηκε ο

ο κόβιος. Τρέχανε να λιος δουρεύουνε. Σιδιά
αυτό την λια, αγκολιές από την αλλη, πίες
πώς ήταν πανυήρι. Τέραιε και αυεό και
βέ' ενολ λιννα φαφνικά έρχετου και η
λιντέραι λίας. Μας λέει πως βράδανε
ο'δες τις λιντέραι και γυναίκες. Αυτά
γινανε κατά τον Ιουνίο του '42.

Τέραιε αρκετές λίες και λίας
παραγγείλε ο Ιπποκράτης, να τράφι την
τάδε λέρα μα να λίας δει βτο λω-
κλήθακη που' ησαν ένω από το Κορδοβόλι,
βτη λωτήρο, όπως το λέγατε οι Κορδο-
βολίτες.

Παιρνουμε ένω και η έλεη την κοινάδα
της Μαρίτβα, κάνατε και λίγαι αγουιζές
που της αγαπούτε ο Ιπποκράτης και
κατά της Η τό απογεία ξεκινάτε.

Πόγατε ωραία και καλή. Ένω από
το λωκλήθακη ησαν ένα βτενό μονο-
πάτι. Εκεί φαφνικά βλέπουτε μπροστά
λίας έναν άνδρα μέχρι 35 ηρονών
μ' ένα μεγάλο φαρτίο βτόν ωμο
τού. Μό'δαι λίας είδε και αυός,
φράβαζε και φοβήθηκε, όπως και εμείς.
και λίας λέει "Είστε ηριβιανές; Τι βτεύετε

στο Αριζό;" και ξανά το ίδιο δύο, τρεις
 φορές. Δεν ήφερε τί άλλο να μας πεί,
 από το φόβο του. Και εμείς τρομαίφα
 πάρα πολύ. Και λέω εγώ, "αυτός είναι
 τρέλλος, πάμε να φύγουμε και ερέφαμε μέσα
 στο βωκλήσι. Μέχρι να βρούμε είχε
 εξαφανιστεί. Μετά πήγαμε στο δάσος και
 βούρλας μπήκαμε στα πρώτα δέντρα,
 βάν ένα δέντρο ξυπόλυτος ο Ιπποκράτης.
 όρθιος και καθαρωτός. Αλλά γρήγορα,
 γρήγορα τὰ είπαμε και φύγαμε από
 φόβο μιν μας παρακολουθούσαν οι
 Καλοί. Μετά όταν έγινε η ανακωχή
 και πήγαμε στο βωκλήσι Πλάτανο αναβώ-
 βαμε αυτών τον άνθρωπο που
 είδαμε στο μονοπάτι, και μας είπε
 πως στο δέμα που κρατούσε ήταν
 μέσα όπλα που τὰ πήγαμε βίως
 ανταρτές. και φοβήθηκε μαζί δεν μας
 ήφερε. Μετά από αυτά πέρασε κανένας
 μόνος. Κατά τὰ τέλη του Ιουδίου βέδνει
 ο Ιπποκράτης έναν από τις Ζαυρήδες
 το βωκλήσι, να πάρει τις μικρές στο βουνό
 να τις δει: τὴν Πιπίθα και τὴν Σοφίνο.
 Αυτὸς ὅλο γὰρ φύγαμε. Πήγαμε στο

Γιωριό Σταυρινίδες, και την άλλη μέρα τις
 ανέβωσαν στο βουνό Καρβούνη, όπου
 ο Ιπποκράτης είχε το καταφύγιό του.
 Οι μικρές περνούσαν πολύ ωραία. Ήταν
 ένας οντάριος ο Πανος που έπαιζε
 βιολί και ένας άλλος που έπαιζε
 κιθάρα, και περνούσαν πολύ όμορφα. Και
 δεν φοβόταν να έρθουν πίσω.
 Τώρα είμαι στο Καρλόβασι αρχισαμ
 να αναζητήσω. Μάλιστα αρχισαμ να
 ψυχορραγία πως ^{οι} μικρές πήγαν στο
 βουνό. Αν το μαθαίνουν οι Ιταλοί, τι
 θα γινόματαν. Ενωμετάς ηρθε ο Λύκουρος.
 Στο Καρλόβασι 15 Αυγούστου μορταφει η
 Μικροπολη και ήταν η ενορία μας. Και
 τότε δεν ετ λαίπαμε από τα πανηγύρια
 και λαίπαμε αν δεν έρθουν βέως 15
 τότες τα πράγματα είναι σοβαρά. Και
 λέει η μητέρα μας να πάμε να τ^ε
 φέρουμε. Ξεκινάμε πολύ πρωί, εγω και η
 μητέρα μας, μα να πάμε στο Γιωριό
 Σταυρινίδες, μα να βρείουμε να τις κατε-
 βοΐουν. Μεγάλη απόφαση. Τετταταύαμε
 μια μέρα. Επισέλους φταίσαμε στο Γιωριό
 Στάλαμε έναν δικό τους και τις κατέβαμε

Αλλά είπε ο Ιπποκράτης να μὴν φύγει
 η μητέρα του γιατί ἠθέληε νὰ τὴν δεῖ. Ἐπίσης
 μὴς συνόδεψε ἕνας ἀπὸ το ἡρωϊο με
 ἕνα ἄλογο. Καὶ τὰ καταφέρθηκε καὶ
 πήγαμε το βράδυ στὴν ἐκκλησία καὶ
 σταματήσαν νὰ λένε ὄλο στα κρυφά
 ὅτι βγήκανε στο βουνό οἱ μητρες.
 Τὴν αὐτὴν μέρα κατέβασαν καὶ τὴν
 μάννα μας ποὺ ἦταν ἐνθουσιασμένη
 ποὺ τὴν νύχτα κατέβηκε ο Ιπποκράτης
 καὶ τὴν εἶδε.

Ἐκτὸς τῆς 27 Αυγούστου τρέχανε καὶ μὴς
 φωνάζανε πως βγήκε ο πατέρας μὴς. Τὸν
 εἶχατε τὸ αυτοκίνητο ἀπὸ τὴν μέρα
 γεγονιά του Σουκίωτη. Τρέχαμε τὸν βρήκαμε
 στο ἔργο, χαρὲς μεγάλες. Ἦταν ἀποψευσι-
 μολις κάθησε στὴν αὐτὴ, ο πατέρας μὴς
 καταχαρούμενος ποὺ ἐπιτέλους ἦταν στο
 σπίτι. Ἐρχέται ἕνας καὶ μὴς λέει νὰ
 φύγουμε ἀπὸ το σπίτι, νὰ πάμε στὴν
 ἐφορῆ γιατί το πρῶτο θὰ ζητούσανε
 οἱ καλοὶ τοὺς ἀνταρτές στὸν Κέρκη.

« Πάλι καινούργια, ὅχι παιδιὰ μὴς, δὲν
 ποζαίνω πουθενά » εἶπε ο πατέρας μὴς

«δεν έχω κουράμο να πάω πουθενά. Πηγαίνετε
 εβείς να γλυτώσετε». Αλλά έπρεπε να
 φύγουμε γιατί, όπως λέγανε, φοβόνταν
 μὴν τυχόν οι σταυροὶ κάνουν αντίποινα
 αφού θα άνοιγαν πυρ. Τέλος καταφέραμε
 τὸν πατέρα μας. Παιρνούμε ὅσι τροφίμα
 εἶχαμε, τὸς κότες μας. καὶ ξεκινάμε για
 τὸ κτήμα. Αλλά ὅταν φτάσαμε βγά
 τελευταία βπίτια. Μυζητώμε, μὴς εἶδαν ἡ
 οικογένεια κυπρῶν καὶ μὴς πήρανε
 να κοιμηθούμε βπίτη τους. "Τέτοια ἔπρα
 που θα πάτε." Μείναμε. Τα γραφίματα
 ξεκινάμε μὲ εἰς κολωνίες που πέφτανε
 βτο κέρκη. Στο κέρκη ἦταν ο Γιάννης
 Ζαφείρης. Ο Ιπποκράτης ἦταν βτον καρβούνα.
 Σηκωνόμαζε γρηγορα, γρηγορα καὶ τραβαίμε
 για τὸ κτήμα, ὅπλα βτο δικό μας.
 ἦταν ἕνοι μικροὶ περιβολάκι που εἶχε
 πολλὰ δέντρα καὶ πολλὰ πενή, ἦταν ὁ
 τὸυ Καβουλιάνου. Τους μείναμε καὶ
 μείναμε ἐκεῖ κάτω αὐτο εἰς πορεοκαλιές.
 Τὴν αἰδη μέρα ἐγὼ, ἡ Πιπίεβα καὶ
 ἡ Σοφίτη φύγαμε καὶ κρυφτήκαμε.
 ἐκεῖ κοντά εἶχε ἕνα δούλας, καθόμαυταν
 ὅλη τὴ μέρα ἐκεῖ, καὶ το βράδυ πηγαίναμε

στο περιβόλι. Μόλις αν βλέπαμε τους
 Ιταλούς να τραβούσαμε για το βουνό.
 Ή έβρι πέρασαν αυτές οι μέρες. Ενωμένα
 η Ελένη πήγαινε στο Καρλόβασι να
 βλέπει τι γίνεται. Στις 7 του Σεπτεμβρίου
 το '42 η Ελένη πολύ πρωί τραβεί
 για το Καρλόβασι. Μόλις την βλέπουν
 οι γυναικείες μας, τις λένε έλατε γρήγορα πίσω,
 γιατί αν σας βρουν στην εφοχή θα σας
 τουφεκίσουν αμέσως. Στην Καβαλινά τουφεκίσαν
 29 ανθρώπους, αν γυρίσει ο βιτλός από
 την άλλη πλευρά είδε γαμένοι. Έρχεται
 τρέχοντας πίσω και κατατρομαγμένη, αμέσως
 τα μαζεύουμε και κλείνουμε. Ήταν
 απόγευμα αλλά ο πατέρας μου δεν
 μπορούσε να περπατήσει καθόλου. Τον
 κρατούσαμε από το χέρι. Είχε βρεναλωθεί
 πολύ και όχτώ μέρες μέγα στο κτήμα
 να κοιμάται σε μια κουβέρτα, είχε
 πιά παραλύει ^{ει} ζέλος με πολύ κόπο φτιάχτηκε
 στο σπίτι μας νύχτα. Όταν πήγαμε να
 κοιμηθούμε ήταν περασμένες 11. Ακούσαμε
 από μέσα από την γειτονιά, φωνές,
 κουβέντες που δεν μπορούσαμε να

να καταλάβουμε τι ήταν αυτές οι
 φωνές, που κρατούσαν αρκετές ώρες. Εν-
 τωμεταξύ και οι Ιταλοί, και αυτοί είχαν
 μεγάλη φασαρία, δεν καταλαβαίναμε τίποτα.
 Να ανοίξουμε παραθύρα, φοβόμασταν, θα
 μας βλέπανε οι Ιταλοί. Μετά
 πολλά νευράναμε, οι φωνές και πέσαμε
 και 'μεις να κοιμηθούμε. Το πρωί
 τρέφανε και μας είπαν τα νέα. Τhis
 τη ρύστα έγινε ευθουκοδόμητη με
 τους Ιταλούς, και ού πηξε ο
 Δεσπότης ^{εγ} ^{αι} ^{αι} ^{αι} ^{αι} ^{αι} να φέρει τους αντάρτες.
 Φαντασέστε την φασαρία μας. Εντωμεταξύ οι
 καρδιανές της εκκλησίας βηβαινανε φασαριμένες.
 Είμεν αρχίσαμε να ξεβκορίζουμε το
 βπικόν, αφού είχαμε φύγει οφτω μέρες.
 Τέλος το τέλειώσαμε. Στο λιβτήκαρε και
 περιμέναμε. Ο πατέρας μας πηξε στην
 πλαζά να δει τι γίνεται. Είμεν βηκαμε
 στο δρόμο ματι ανυπομονούσαμε. Για μια
 ευφή βλέπαμε να έρχεται
 κόβιος ^{πολύς} πολλός, και στο μέσον ο Ιπποκράτης
 με τον πατέρα μας αγκαλιά. Το
 αυτοκίνητο τους έβγαλε στο καφενείο

"Παραίδεο", και μετὰ ἦρθαν ἐξ
 ὀπίσθεν. Τὸ τί ἐγένετο δὲν περιγράφεται.
 Ἀνταρτές, ὁ Δεσπότης ^{ἐπιτομή} Ἰωνέος, Ἰταλοὶ
 ἀφωριστικοὶ, κόβρος. Ἀφού κροατοῦσαν
 δύο ἄνδρες ἔβω τὴν πόρτα τῆς αὐτῆς
 μα να μὴν μπεύ αἰλλος μέρα. Οἱ
 Ἰταλοὶ εἶχαν ἀνέβει πάνω εἰς κολλόνες
 τοῦ βροδείου. Στὰ δέντρα ποῦ εἶχε ὁ
 βρόμος, εἶχε ἀνέβει κόβρος. Παρὲς, φωνές
 δὲν περιγράφεται. Εἰς εἶχαμὲ μπόλικο
 γλυκὸ τοῦ κουταλιού. Εἰσμάγαμε τὸ δίσκο
 και οργίζαμε και κερνούσαμε. Ὅλο γαρές
 και καφάρι. Μεγάλη μέρα ἡ 8 του
 Σεπτεμβρίου του '42 για τὴν οικογένεια
 μας. Ἀφού κάθονταν αρκετὴ ὥρα φύγανε
 ὁδοὶ για τὸ Βαθύ. Ὁ Ἰπποκράτης ἐμένε
 ἐπὶ Βαθύ και τυγνὰ ἐρχόνταν ἐπὶ
 Καρλοβοῦ.

ζ Ἐξήγαγα να γράψω πως πρὶν βγεί ὁ
 πατέρας μας ἀπὸ τὴν φυλακὴ πηγα
 μὴά μέρα ἐπὶ Βαθύ για να τὸν
 πάω διὰ πράξιαι και να τὸν δώ.
 θυμήθηκα πως εἶχα υποβρεθεί ἐπὶ
 ἐαυτοῦ μου να πάω ἐνοὶ δεμιατάκι